

GLAVNI PROBLEMI/ANOMALIJE IN MOŽNE REŠITVE

1. Eden že dolgo nerešenih problemov je obsesivno točkovanje v Sicris bazi. To točkovanje - ki daje v mnogih primerih zelo izkrivljeno sliko o uspešnosti raziskovalcev - je potrebno ukiniti, obdržati pa bibliografske in citatne podatke za vsakega raziskovalca.
2. Prav tako ni razčiščeno vprašanje, kakšno naj bo razmerje med kvantitativnimi in kvalitativnim ocenjevanjem oz. kriteriji. Ali recenzenti res berejo pet predloženih del? Kakšno vlogo naj imajo citati? Ali se da citate tudi kvalitativno obravnavati oz. kvantitativne kazalnike nadgraditi s »kvalitativno« presojno/metaanalizo?
3. Pereče je tudi vprašanje razmerja med temeljnim raziskovanjem in aplikativnimi rezultati. Semantična (diskurzivna) analiza recenzije, ki jo je prejel dr. Noč, namreč kaže, da recenzent a menita, da je dr. Noč »well-known researcher« (kar ponovi dvakrat), da ima dobre objave in je nadpovprečno citiran, vendar ne najde pravih podatkov o širši aplikabilnosti, upoštevajoč elemente obrazca, ki ga je dobil od ARRS. Ta obrazec – je mimogrede – precej zmeden in redundanten (pleonastičen) in dodatno ovira recenzente, da se koncentrirajo na bistvene zadeve. Absurd je v tem, da recenzent ve, da se v tej prijavi razvija nova metoda zdravljenja srčnega zastoja – to pa je zanj premalo družbeno koristno.
4. Pereč je postopek izbora oz. nabora recenzentov. Znanstvena odličnost je nujen kriterij, toda ni zadosten, gre za njihovo znanstveno Integriteto, poznavanje bibliometrije in profesionalno etiko. Večji problem je v družboslovju in humanistiki, kjer ideološki in svetovnonazorski dejavniki igrajo pomembno vlogo pri ocenjevanju kakovosti oz. se mešajo z znanstvenimi principi.
5. Možnost ugovora na recenzentske ocene in komentarje. Sicer je recenziranje zamišljeno kot povratna informacija avtorju oz. prijavitelju projekta. Iz dobro utemeljene ocene, se ta lahko dosti nauči. Sedaj to ni mogoče. Postopek je preveč formalen/birokratski. ARRS je treba ponovno pozvati k temu, da omogoči prijaviteljem, da se pritožijo na oceno.
6. Ne sme se dopustiti, da vlogo ocenjevalcev prevzamejo uslužbenci ARRS (kot v primeru razpisa o dodatnih sredstvih za PS prejšnje leto) ali da so komisije za ugovore na ocene sestavljene izključno ali večinsko iz zaposlenih na ARRS, ki so udeleženi pri obravnavi prijave (kar se je dogajalo v razpisu za CRP – pri teh razpisih je možen interni ugovor na postopek, vendar je skoraj vedno avtomatično zavrjen). Konflikt interesov je resen problem.
7. Ustanovitev komisije za etiko in integriteto v znanosti je nujna. Indikativno in simptomatično je, da so bile že pobude za njeno ustanovitev, pa so propadle (obstaja pa Komisija za etiko na UL). Ta bi obravnavala hujše primere kršitve znanstvene poštenosti ter kršitve profesionalnega kodeksa. Po drugi strani pa bi tudi omogočila, da se raziskovalci pritožijo na zlonamerne recenzije ali samovoljne odločitve upravnih organov, ki moteče vplivajo na njihovo raziskovalno delo.
8. ARRS bi morala biti drugače organizirana. Tudi veliki razpisi (v zadnjem, projektnejem je 780 prijaviteljev). Izpeljati dober recenzentski postopek v takih okoliščinah je misija nemogoče. Uspešnost prijav pa je nekje 10 odstotna.

9. Zmanjšati bi bilo birokratski balast, improvizacije in hkrati pretirano reglementacijo. Na drugi strani pa imamo opravka z mnogimi enostranskimi (diskrecijskimi) odločitvami (ki se pokrijejo sicer z avtoriteto ZSA ali UO ali direktorja). Primer: preklic ali ponovitev že potekajočega razpisa (v letu 2018 se je to trikrat zgodilo), retroaktivno delovanje novih pravilnikov (spremembe točkovanja daleč nazaj), hektično spreminjanje metodologij ocenjevanja, uporaba nepreverjenih obrazcev za prijave ali recenzije.

10. Pred kratkim je bilo spet opozorjeno (B. Turk iz IJS v SP Dela), da ARRS financira le 80 odstotkov polne zaposlenosti, od RO zahteva, da ima polno zaposleni največ 1700 ur (kar je en FTE), na plačnih listah ali v pogodbah o zaposlitvi pa morajo RO seveda navajati polno zaposlenost v višini 2080 ur.

11. Postavlja se vprašanje, kaj je vodstvo ARRS naredilo v vseh teh letih, da bi se stanje normaliziralo. Kaj je (bila) vloga ZSA in ZSV in OST ali UO (tu je angažiranih kakih 50 raziskovalcev iz vseh ved in področij)? Namreč, docela ISTI problemi so aktualni že 10 let!! Tudi vloga ti. OSIC (ki nadzirajo vnašanje oz. klasificiranje objav v Cobiss-Sicris) je v nekaterih primerih problematična. Pritožba tudi tu ni možna.

12. Spremenilo se je zelo dosti, toda le zato, da vse ostane isto? Mnoge stvari so absurdne. To, da imajo nekateri več tisoč točk v Sicris bazi (in mnogi med njimi nimajo pravih mednarodnih objav in citatov). Da ARRS porabi 2.2 milijona evrov na podlagi popolnoma nepreverjenega izračuna o sredstvih iz drugih projektov, s katerimi naj bi razpolagale programske skupine. In to se vleče vse do primera dr. Noč, ki edini (od 70 prijavljenih) dobi negativno recenzijo.